Základní škola a mateřská škola Chocenice,
okres Plzeň-jih, příspěvková organizace,
Chocenice 140, 336 01 Blovice

KRIZOVÝ PLÁN

pro řešení rizikového chování

Krizový plán pro řešení výskytu rizikového chování byl vypracován dle *Metodického pokynu MŠMT č.j. 14514/2000-51*, *Věstníku MŠMT č. j. 20006/2007-51* a *Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28* jako příloha B) *Minimálního preventivního programu rizikového chování*.

1) Konzumace či nález nikotinových výrobků ve škole nebo při akcích školy

a) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci nikotinových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

b) Nikotinový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby tento nemohl v konzumaci pokračovat.

c) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli žáku nehrozí nějaké nebezpečí.

d) V případě, kdy je žák předávkován nikotinem do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a neprodleně volá lékařskou službu první pomoci.

e) Pedagogický pracovník dále postupuje v souladu se školním řádem takto: o události sepíše stručný záznam (pokud možno zjistí okolnosti, např. odkud, od koho má žák nikotinový výrobek apod.) a informuje ředitele školy.
f) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování a není nutné volat lékařskou službu první pomoci, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce žáka a vyzve jej, aby si svěřenou osobu vyzvedl.
g) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, poskytne škola žáku pod vlivem nikotinu veškerou péči.
h) Třídní učitel informuje o případu zákonného zástupce žáka.
i) V závažných případech (zejména s ohledem na věk, chování dítěte nebo sociální prostředí) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD, popř. Policii ČR.
j) Z konzumace nikotinových výrobků ve škole nebo při akcích školy vyvodí škola opatření v souladu se školním řádem.

2) Konzumace alkoholu ve škole nebo při akcích školy

a) V případě, kdy se žák dostaví do školy či na akci školy pod vlivem alkoholu nebo je přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
b) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby tento nemohl v konzumaci pokračovat.
c) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
d) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a neprodleně volá lékařskou službu první pomoci.
e) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník v souladu s vnitřním řádem školy takto: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (pokud možno zjistí okolnosti) a informuje ředitele školy.
f) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování a není nutné volat lékařskou službu první pomoci, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce žáka a vyzve jej, aby si svěřenou osobu vyzvedl.

g) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, poskytne škola žáku pod vlivem alkoholu veškerou péči a vyrozumí OSPOD, popř. Policii ČR.
h) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval alkohol ve škole nebo při akcích školy i v případě, kdy je žák schopen výuky.
i) Jestliže se situace opakuje, plní škola oznamovací povinnost k OSPOD, popř. Policii ČR.
j) Z konzumace alkoholu ve škole nebo při akcích školy vyvodí škola opatření v souladu se školním řádem.
k) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník v určitých případech provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechovou zkoušku) ze zákona § 16 z.č. 379/2005 Sb. V ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu.

3) Nález alkoholu ve škole nebo při akcích školy

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol či jinou podezřelou tekutinu postupují takto:

a) Nalezenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ důkazu.
d) Zpracují stručný záznam o události.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol či jinou podezřelou tekutinu, postupují takto:

a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
c) O nálezu sepíší stručný záznam (pokud možno zjistí okolnosti, např. datum, čas, svědkové, odkud nebo od koho má žák alkohol apod.).
d) Pokud je alkohol či podezřelá tekutina nalezena u konkrétního žáka, vyrozumí jeho zákonného zástupce a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, je vyrozuměn i OSPOD či Policie ČR.

e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

4) Konzumace návykových látek (NL) ve škole nebo při akcích školy

a) V případě, kdy se žák dostaví do školy či na akci školy pod vlivem NL nebo je přistižen při užívání NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v dalším užívání zabránit.

b) NL je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby tento nemohl v jejím užívání pokračovat.

c) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli žáku nehrozí nějaké nebezpečí.

d) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě nebo je pozměněno jeho vnímání, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a neprodleně volá lékařskou službu první pomoci.

e) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník v souladu s vnitřním řádem školy takto: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (pokud možno zjistí okolnosti) a vyrozumí vedení školy.

f) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování a není nutné volat lékařskou službu první pomoci, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce žáka a vyzve jej, aby si svěřenou osobu vyzvedl.

g) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, poskytne škola žáku pod vlivem NL veškerou péči a vyrozumí OSPOD, popř. Policii ČR.

h) Škola splní ohlašovací povinnost zákonnému zástupci o tom, že jeho svěřenec užíval NL ve škole nebo při akcích školy i v případě, kdy je žák schopen výuky.

i) Škola plní při zneužívání NL oznamovací povinnost na OSPOD, popř. Policii ČR.

j) Z užívání NL ve škole nebo při akcích školy vyvodí škola opatření v souladu s vnitřním řádem školy.

k) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka může v určitých případech pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost NL (zkouška ze slin, z potu), ze zákona § 16 z.č. 379/2005 Sb. V ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést

pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost NL.

5) Nález návykových látek (NL) ve škole nebo při akcích školy

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy NL, postupují takto:

a) Nalezenou NL nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy a Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
c) V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje, za přítomnosti dalšího pracovníka školy, s použitím gumových/latexových rukavic, vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka NL, postupují takto:

a) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy a Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
c) O nálezu sepíší stručný záznam (pokud možno zjistí okolnosti, např. datum, čas, svědkové) odkud, od koho má žák NL apod.).
d) O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
e) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že některý z žáků má NL u sebe, postupují takto:

a) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.

b) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

6) Distribuce návykových látek (NL) v blízkosti školy, ve škole nebo při akcích školy

a) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole, v její blízkosti nebo na akci školy došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět Policii ČR.

b) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba nezletilá nebo bylo namířeno proti osobě nezletilé, vyrozumí škola také příslušného zákonného zástupce a OSPOD.

c) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným v bodě 5).

7) Šikana – postup pří podezření

a) Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy, získat informace.

b) Co nejdříve oznámit své podezření vedení školy, výchovnému poradci, školnímu metodikovi prevence, konzultovat další postup.

c) Mimo kolektiv vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou.

d) Získat odpovědi na následující otázky:

Kdo je obětí, popřípadě kolik obětí je?

Kdo je agresorem, kolik agresorů je? Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikanování a kdo je obětí či agresorem?

Co, kdy, kde, a jak dělali agresoři obětem?

K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?

Jak dlouho šikana trvá?

e) Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Požádat o pomoc při řešení.

f) Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. NIKDY neřešit problém před celou třídou!

g) Zajistit ochranu oběti šikany.

h) Teprve nyní vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou. NIKDY konfrontace obětí a agresorů! Vytipovat nejslabší článek, dovést je k přiznání či vzájemnému obviňování.

i) Požádat vedení školy o svolání výchovné komise, která zváží další postup.

8) Šikana – postup při šetření

a) **Odhad závažnosti onemocnění skupiny a rozpoznání, zda nejde o neobvyklou formu šikanování:** úkol naplňujeme především prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi, nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a oběti.

b) **Rozhovor s informátory a oběťmi: po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi (ne s podezřelými pachateli)**: při rozhovoru s obětí je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci (je potřeba ochránit ji před možnou pomstou agresorů).

c) **Nalezení vhodných svědků:** vytipovat členy kolektivu, kteří budou pravdivě vypovídat (vybrat žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádí s ní nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování).

d) **Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky:** rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli, vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontaci dvou svědků, vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresorů. Za zásadní chybu považujeme konfrontaci obětí a agresorů.

e) **Ochrana oběti.**

f) **Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi:** je to poslední krok ve vyšetřování, dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor, cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů.

g) **Výchovná komise:** v rámci společného setkání pedagogů a žáka-agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních.

h) **Rozhovor s rodiči oběti:** rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.

i) **Práce s celou třídou.**

j) V případě nutnosti zaangažovat OSPOD, popř. Policii ČR.

9) Kyberšikana – postup při šetření

a) Kyberšikana je specifickým druhem šikany, a proto i zde platí body 7) a 8).

b) Specifický postup: shromažďovat důkazy o kyberšikaně: ukládat závadné zprávy, maily apod., snímat „obrazovku“ – pořizovat tzv. screenshoty, tisknout a zálohovat.

c) Pokud není uvedeno na závadném dokumentu, zaznamenat datum i čas objevení kyberšikany.

d) Po včasném oznámení je možnost sledovat profily či zprávy agresora, a tím nashromáždit indicie vedoucí k jeho vystopování – nechat agresora „uzrát“.

10) Poruchy příjmu potravy

a) Včasná intervence – sledovat rychlé výkyvy váhy, sníženou výkonnost, zvracení – vše omlouvané nejasnou nebo účelnou argumentaci (absence při hodinách Tv.). Sledovat problémy s termoregulací (dlouhé rukávy), náladovost, zhoršující se kvalitu zubů, patologický zájem o diety a zdravou výživu, nadměrné sportování.

b) Konzultovat postřehy s dalšími pedagogy (zejména učitelé Tv. Pč.), vychovateli.

c) Zjistit informace u vrstevníků, kamarádů, pozorovat stravovací návyky (obědy ve školní jídelně, svačiny apod.).

d) V případě i nepatrného podezření kontaktovat rodiče, pediatra, poskytnout kontakty na odborné poradenské služby.

e) Při eventuálním nezájmu nebo nechuti problém řešit ze strany zákonných zástupců kontaktovat OSPOD.

11) Agresivní chování, afekt

a) **Vyhodnocení příznaků** – neovladatelná fyzická či verbální agrese vůči spolužákovi, pedagogickému pracovníkovi či vůči sobě samému, kategorické neplnění pokynů, neovladatelnost.

b) **Zajistit bezpečí žáků – pracovníků školy - afektovaného**

- podle intenzity afektu:

a) Nechat odeznít – dát prostor pro zklidnění ve třídě či umožnit změnu místa – možnost odejít s asistentkou pedagoga nebo jinou přivolanou pedagogickou osobou mimo třídu, dojde-li ke zklidnění, žák se vrací do třídy.

- informovat zákonné zástupce (poznámka do ETK, telefonát, …)

b) Vyklidit třídu – pokud afektovaný odmítá odejít ze třídy, zvláště, je-li nebezpečný svému okolí, ponechat afektovaného ve třídě s asistentkou pedagoga či s jiným přivolaným pedagogem, vyvést žáky ze třídy, dojde-li ke zklidnění, žáci se mohou vrátit do třídy.

- neprodleně o incidentu informovat vedení školy, informovat zákonné zástupce

c) Přivolání zákonných zástupců či záchranné služby – pokud není možné afektovaného zklidnit ani po jeho oddělení od třídy, zejména je-li velmi agresivní k sobě či ke svému okolí, škola požádá zákonné zástupce o odvoz afektovaného ze školy – v případě, že není možná pomoc zákonného zástupce (časové, pracovní či jiné důvody) nebo situace vyžaduje co nejrychlejší zásah, bude přivolána záchranná služba.

Situace bude následně řešena se zákonnými zástupci v kompetenci školního poradenského pracoviště.

Zpracoval a schválil: Mgr. et Bc. Jan Řehoř, 1. 9. 2026, Chocenice

Četli: